

Ana Mendieta, *Anima - Silueta* verk i Mexico, 1973-77 (från utställningen "Ana Mendieta" på Uppsala konstmuseum, 1996).

Från redaktionen

Välkomna till Uppsala, kära läsare!

Att flytta på en tidningsredaktion är inte gjort i en handvändning. När Uppsalaredaktionen nu äntligen ser sitt första egna nummer gå i tryck så är det resultatet av ett förberedelsearbete som startade för över ett år sedan. Den 5 februari i år kom sedan flyttlasset från Umeå och vi kunde ta våra tillfälliga lokaler i det sk Skandalhuset i besittning. Så kallas nämligen universitetsförvaltningens hus här i Uppsala - skandalen har att göra med att huset i all förmåtenhet byggdes så högt att det skymmer självaste universitetshuset! Just nu står vi i begrepp att flytta igen och denna rotlöshet, att inte veta när eller vart vi måste flytta har varit besvärlig. I dessa Internet-tider väntar vi exempelvis på att få länka upp oss för att kunna kasta oss ut i obehindrad kommunikation med omvärlden. Men dessa prövningar till

trots så lovar vi att fortsätta brinna för vår uppgift och ser fram emot goda och produktiva år. Vi kan, till att börja med, utlova en varm feministisk höst tillsammans med KVT. Den nya redaktionen vill också tacka Umeå-redaktionen som gav oss tillfälle att jobba med layout och bilder till 1/96 – ett lärlingsuppdrag som var värdefullt för oss.

Vägen från marginalen till centrum känns ibland stenigare än vi från början kunnat ana. Marginalitet, utanförskap, periferi och avstånd är fortfarande begrepp som används för att beskriva kvinnors position på arbetsmarknaden och i samhällslivet. I det första Uppsala-baserade numret, I marginalen, har ambitionen varit att låta kvinnoforskare inom Uppsala Universitet komma till tals och presentera antingen sin forskningsmiljö, ett aktuellt forskningsprojekt eller ett avhandlingsarbete.

Kulturgeografen Gunnel Forsberg, som

diskuterar heterosexuella rumsliga kontrakt ur ett könsperpektiv, påpekar att relationerna mellan könen inte är universella. De är inte ens nationella. De formas i det vardagliga mötet mellan kvinnor och män på olika platser. Att vara i centrum är att ta rummet i besittning, att utgöra normen och att ha makt.

På vems bekostnad har vi roligt? Skämtar pojkar och flickor på samma sätt? I nordisterna Cecilia Almlövs och Maria Ohlssons artikel kan du också läsa om hur män och kvinnor skämtar. De utgår från att kön har betydelse för vårt språkbruk och hävdar att det därför är viktigt att se på vilken repertoar som är tillgänglig för kvinnor respektive män.

Marta Ronne, som är doktorand i Litteraturvetenskap, berättar om författaren Greta Beckius som vid förra sekelskiftet skrev en frispråkig roman om en upsaliensisk studentska som söker sin sexualitet. Marta Ronne menar att Beckius text skiljer sig från samtidens andra kvinnliga författares universitetsskildringar, eftersom Beckius roman ventilerar kontroversiella temata som sexualitet och kärlek, utan att vara ett debattinlägg i kampen för kvinnors lika mänskliga rättigheter.

Sophia Marongiu, som skriver sin avhandling i psykologi, fortsätter diskussionen från föregående nummer om kvinnor och chefskap, utifrån grundantagandet att det är viktigt att kvinnor får mer reell makt.

Annika Åkerblom och Inger Humlesjö har, tillsammans med några andra kvinnoforskare vid Ekonomisk-historiska institutionen vid Uppsala universitet, skrivit en artikel i vilken de kartlagt kvinnliga forskares villkor på sin relativt färska institution.

Den nya redaktionskommittén består av nio kvinnoforskare från Uppsala: Cecilia Almlöv som är nordist; Margaretha Fahlgren, litteraturvetare; Kerstin Shands, forskare inom amerikansk litteratur; Denise Malmberg, etnolog, Anna-Karin Malmberg, filosof; Ulrika Nilsson, idé- och lärdomshistoriker; Gun Heimer, medicinare, Hedvig Ekerwald som är sociolog samt juristen Görel Granström. Det första året ingick också ekonomihistorikern Inger Jonsson i kommittén, men hon har nu slutat eftersom hon fått arbete på annat håll.

Redaktörer är litteraturvetaren och skri-

benten Ulrika Johnsen, som också arbetar på Centrum för kvinnoforskning med forskarinformation samt Gabriella Åhmansson, som är litteraturforskare med ett förflutet som skribent och föredragshållare inom ämnet makt och kön.

Kvinnoforskningen lever och blomstrar förvisso i marginalen – ett utanförskap som kan vara både av ondo och av godo. Och det är just här, i marginalen, som många pionjärinsatser gjorts. Här i Uppsala fanns till exempel 1978-81 Kvinnolitteraturprojektet med professor Karin Westman Berg som projektledare och Gabriella Åhmansson som assistent. Projektet, som var en logiskt fortsättning på det kvinnolitteraturseminarium som Karin Westman Berg länge drivit i Kursverksamhetens regi, bestod av en handfull litteraturforskare och doktorander med egna forskningsområden och huserade i en mycket liten tvåa på Kyrkogårdsgatan eftersom det inte fanns plats på Litteraturvetenskapliga institutionen. I projektets handskrivna kortregister fanns i stort sett alla kvinnolitteraturforskare och kvinnoforskare i Norden. Karin Westman Berg var tillsammans med Birgitta Holm den stora inspiratören och igångsättaren och ett naturligt fokus för kvinnoforskningen i Sverige, något som tydligt kan spåras i diverse publikationer från 80-talets början. Tidning för Litteraturvetenskaps nummer 1/80 hette t ex "Feministiska betraktelser." Kvinnolitteraturprojektet startade också i all anspråkslöshet en skriftserie, Kvinnolitteraturforskning I-IV, vars första nummer "Teorier och begynnelse" utkom 1979. Redaktör var Gabriella Åhmansson. När så KVT startades 1980 av en grupp kvinnoforskare i Lund var temat för det första numret "Kvinnoforskning". Här medverkade Karin Westman Berg, Harriet Holter, Gunnar Qvist tillsammans med andra kända kvinnoforskare. Numrets första illustration var den tidningsbild från Karolinska sjukhuset som visar grafittin "Gråt inte, forska," en devis som Karin Westman Berg året innan använt som titel på den samlingsvolym med aktuell kvinnoforskning som gavs ut på Prisma. Vi känner verkligen att vi arbetar i en levande tradition och gläder oss åt att kvinnoforskningen på nytt har fått ett eget litet rum i Uppsala!